

"אנחנו לא בקומיקס של ילדים"

ארבעה שוטרים בפעולה (צילום: יונתן זינדל, פלאש-90)

מרגם מייצג של סקר שנערך בקרב נהגי רכב חשף מסקנה מעניינת: על השאלה מה זה שוטר, ענו רובם 'סתם עברייני'. זאת התחושה הרווחת בקרב אזרחים. האכיפה הבררנית נגד הציבור החרדי מחדדת ומחריפה את התחושה. ישנה בדיחה נפוצה, שהמשטרה מגייסת עבריינים, מלבישה אותם במדים, ומורה להם לתפוס את החברים שלהם שלא הסכימו להיות שוטרים.

כמעט אין במשטרה אנשים בעלי השכלה, זאת עובדה. רוב השוטרים מתגלים כאנשים שהפכו לשוטרים כדי לחזק ולתחזק את הבטחון העצמי שלהם ולשפר את הדימוי העצמי שלהם בעזרת המדים, המעמד, הכוח.

כונתי היא, שמחובתנו לשנות את הגישה הרואה בשוטר פתרון, ולהתחיל לראות בשוטר בעיה מהלכת. עד שלא יחול שינוי מהותי ביחס המשטרה אל הציבור החרדי, עלינו להיזהר ולהישמר ולהביט עליהם כשם שאנו מסתכלים על עבריינים במדים.

הוי אומר: אזרח סביר הצועד ברחוב ורואה שוטר, טוב יעשה אם יחצה את הכביש כדי להימנע מכל מפגש עם השוטר. אין מה לדבר עם שוטר, לבקש ממנו עזרה, או הבנה, או סיוע. אין לפתח ציפיה, לפיה השוטר סבור שתפקידו לעזור לאנשים.

השוטר המצוי מפגין כוח. השוטר הממוצע נבנה מהחלשת האחר ומתמלא סיפוק מהכנעתו ארצה. לא כדאי להתחכם עם שוטר, כי הוא 'עלוב' מהתחכמויות ומיד מבטא את עליונותו הכוחנית כדי לפצות את עצמו על העלבון.

אדגיש: לא כל השוטרים הם כאלה. ישנם שוטרים שנכונים לבוא לעזרת הציבור. אבל הם במיעוט ונחשבים ל'זין נדיר' במסגרת הכהדה. ישנם שוטרים שהתחילו את עבודתם כדי לעזור לאזרחים אך עם הזמן נגדו אחרי חברים לא טובים, נשחקו והפכו את עורם. השוטר הממוצע הפך, לדאבונו, ל'חיה מסוכנת' אשר שומר נפשו ירחק מכל מפגש עמה.

זהו המצב הקיים כיום. הוא יכול להשתנות לטובה, אבל חובת ההוכחה על קיומו של שינוי, מוטלת על המשטרה.

כותב אחד הקוראים: בשבוע שעבר שבה בתי השלוש-עשרה הביתה כשכולה נסערת ומזועזעת באין יכולת להירגע. היא ראתה ברחובה של עיר מחזה, שבו שוטרים אקזו יהודי שומר תורה ומצוות, הפילו אותו לרצפה, היכו אותו, הרימו אותו כאילו היה חיה, והכניסו אותו לניידת.

נדרשו כמה שעות ושיחות כדי להרגיע את רוחה, וזה המריץ אותי לכתוב את השורות הבאות. נראה שבכל פעם שיש מפגש בין שוטרים לאזרחים, מסתיים המפגש בכאב ובעוגמת נפש של האזרחים. כמעט לאחר כל ארוע המוני (מירון, הפגנות, סגר) שיש בו מגע של אזרחים עם שוטרים, צצות וצפות תלונות על יחס מפלה, מכות מיותרות, אלימות משטרתית קשה, וכדומה.

כדאי לנסות להבין את הלך רוחם של השוטרים, כדי למנוע מראש את התוצאה. להערכתי, ההתנגשות נובעת מטעות בסיסית בגישה. בילדותי קראנו ספרי מתח וקומיקס, ובהם באמצע הדרמה ובלב העלילה, המתח והפחד והאימה, כשראו הילדים את אורות רכב המשטרה, הגיעה התפנית הטובה בעלילה. בסיפורי המתח תמיד השוטר הוא האדם הטוב שתופס את הגנבים, הערבים והפושעים, ומורה לילדים הערניים שעזרו לשוטר או למשטרה. ככה מתגבשת בתת מודע שלנו הגישה החיובית לבואם של השוטרים כפותרים בעיות.

אך המציאות אינה סיפור מתח ואינה קומיקס. בחיים האמיתיים שלנו, השוטר נושא עמו מטען מגרעות לצד כוח מופרז. אין לנו בעיה עם המגרעות שלו. לכל אדם יש מגרעות, אבל יש לנו בעיה גדולה עם הצמדת מטען הכוח שנמצא בידיו לחבילת המגרעות האנושיות שלו. התמהיל המשותף של כוח שלטוני עם חולשות אנושיות, הוא מתכון מבטיח למטען נפץ אנושי מסוכן ואלים, שדי בגפרור אחד בצורה של מלה מעליבה, כדי לגרום לו להתפוצץ.

שכרון הכוח שיש לשוטר מבטא את החסרונות שלו בביטוי מר, לרעתם של האנשים הנורמטיביים.

(צילום: יונתן זינדל, פלאש-90)